

Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ

Δελτίο Επικοινωνίας Μελών Συνδέσμου Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας “Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ”

Ιδιοκτήτης - Εκδότης:

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ “Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ”

Δ/ση Γραφείου: Πειραιώς 4 • Αθήνα • 104 31 • τηλ.: 210.52.38.158 • ΚΩΔΙΚΟΣ 2532 • www.kaloskopi.gr
(Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο: το εκάστοτε Διοικητικό Συμβούλιο)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε΄ • ΧΡΟΝΟΣ 36ος • ΤΕΥΧΟΣ 159 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2011

Εθελοντισμός

η εκούσια οργανωμένη προσφορά υπηρεσιών στο κοινωνικό σύνολο
(Γ. Μπαμπινιώτης)

Παρατηρώ την κ. Αθανασία Κολλύρη να φροντίζει το παρτέρι κεντρικού δρόμου απο την πλατεία ως τα μαγαζιά. Με το καπελάκι της, τα γάντια της δείχνει να το απολαμβάνει. Σίγα και μεθοδικά κατηφορίζει, ξεβοτανίζει, ανανεώνει με νέα φυτά και δροσίζει τα λουλούδια του παρτεριού που μάλλον μόνη της έχει δημιουργήσει.

Ρωτώντας, πληροφορήθηκα ότι στην Καλοσκοπή μέχρι πριν από λίγα χρόνια προσέφεραν σχεδόν όλοι οι κάτοικοι προσωπική εργασία που είχε να κάνει περισσότερο με καθαρισμούς π.χ. του κεφαλόβρυσου και του αυλακιού που φέρνει το νερό στο χωριό καθώς και των μονοπατιών και των δρόμων από τα χόρτα για την εύκολη και ασφαλή διακίνηση ζώων και ανθρώπων.

Ομάδα εθελοντών με την εποπτεία του προέδρου Θεμιστοκλή Ραπτόπουλου καθαρίζει τους δρόμους του χωριού. Έτσι δρούσαν τότε τα συνεργεία στο χωριό μας όταν πρόεδροι ήταν ο Παναγ. Βλάχος, ο Γεώργ. Αυγερινός κ.α. Έδιναν τα πάντα χωρίς ουδεμία αναμονή ανταπόκρισης. Οφείλουμε να τους μιμηθούμε.

Δηλαδή οι κάτοικοι διαχειρίζονταν με ομαδικό τρόπο, αλληλεγγύη και με τις ίδιες τους τις δυνάμεις τα απλά καθημερινά θέματα της κοινότητάς τους.

Νομίζω ότι τώρα, στα χρόνια της οικονομικής και όχι μόνο κρίσης όπου τα οικονομικά και το προσωπικό του Δήμου έχουν περιοριστεί στο ελάχιστο, πρέπει να σκεφτούμε και

να εφαρμόσουμε την πρακτική των προηγούμενων γενεών.

Οι υπηρεσίες που μας χρειάζονται είναι πολλές και ποικίλες. Ας σκεφτούμε δράσεις, ας προτείνουμε ιδέες, ας προσφέρουμε εθελοντικά και ας χαρούμε όλοι μαζί τη χαρά του αποτελέσματος.

Όλα είναι στα χέρια μας και ας αφήσουμε αυτό που ακούγεται “ας το κάνει ο άλλος”.

ΖΚΠ

Από τις εκδηλώσεις του ΤΡΙΜΗΝΟΥ

Η εφημερίδα μας εκδίδεται στο τέλος κάθε τριμήνου και τα γεγονότα των πρώτων μηνών, όπως είναι επόμενο, χάνουν την επικαιρότητα. Δεν μπορούμε όμως να τα παραβλέψουμε γιατί είναι σημαντικά και ενδιαφέροντα.

Εκείνο που δεν μπορούμε να παραβλέψουμε είναι ότι η προσέλευση στο χωριό μας το τρίμηνο που πέρασε ήταν αισθητά μειωμένη. Πιστεύουμε για δύο βασικούς λόγους.

α) τα έκτακτα έξοδα δεν μπορούσαν να καλυφθούν από τον οικογενειακό προϋπολογισμό λόγω της οικονομικής κρίσης και την μείωση των εισοδημάτων.

β) οι αντίξοες καιρικές συνθήκες που επικράτησαν όλο το τρίμηνο εμπόδισαν τους χωριανούς να προγραμματίσουν μια επίσκεψη στο χωριό. Έβρεχε συνεχώς “με το τουλούμι” μέρα νύχτα.

Ωστόσο ο εορτασμός των παραδόσεών μας και η εφαρμογή του προγράμματος της εκκλησίας, χάρη στην ψυχική δύναμη και αντοχή που είχε ο ακούραστος παπα-Κώστας να κάνει διπλές ιεροτελεστιές τόσο στο χωριό όσο και στην Κ. Μουσούνιτσα, πραγματοποιήθηκαν με όλες τις λεπτομέρειες. Έτσι γιορτάσαμε:

Πάσχα 24-4-2011

Η εκκλησιά μας γιόρτασε κανονικά όλη τη Μ. εβδομάδα. Τη Μ. Τετάρτη το ευχέλαιο, τη Μ. Πέμπτη με τη Σταύρωση και τα Δώδεκα Ευαγγέλια. Τη Μ. Παρασκευή με αναμμένα κεριά συνοδεύσαμε τον στολισμένο επιτάφιο μέχρι την Κακοτράχη. Τα μεσάνυχτα του Μ. Σαββάτου ο καιρός μας επέτρεψε να ψάλλουμε το “Χριστός Ανέστη” στην πλατεία του Αγ. Γεωργίου. Υποτονικό ήταν το ψήσιμο των αρνιών, πέρασαν οι εποχές που την Κυριακή του Πάσχα σκέπαζε την Καλοσκοπή η τσίκνα. Φέτος είχε στηθεί μόνο μια μεγάλη ψησταριά και αρκετά αρνιά ψήστηκαν μεμονωμένα.

Λιτάνευση του Πολιούχου μας

Με αγαλλίαση παρακολουθήσαμε την ακολουθία το απόγευμα της Κυριακής του Πάσχα, παραμονή της εορτής του προστάτη μας Αγ. Γεωργίου. Κατάνυξη και δέος μας κατέλαβε η ωραία ψαλμωδία ντυμένων εορτάσιμα ιερέων Καστελλίου, Τοπόλιας και του δικού μας. Ευλόγησαν και μοίρασαν τους πέντε άρτους της οικογένειας Παντελάκη. Ήταν ένας μεγάλος κατανυκτικός εσπερινός. Στη λιτάνευση παρέστη ο αντιδήμαρχος Αθαν. Μανανάς, ο πρόεδρος Δημ. Τσιαμπάς και πολλοί χωριανοί.

Κωνσταντίνου και Ελένης

Η παράδοση που έχει καθιερωθεί από το 1961 (χρονιά που ενηγέρθη ο ιερός ναός στο Κεφαλόβρυσο όταν ιερουργούσε ο αείμνηστος Τάκης Χασιακός) μας παρακινεί στις 21 Μαΐου να βρισκόμαστε στον ιερό ναό των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης για να ακούσουμε το “Κωνσταντίνος σήμερα συν τη μητρί του Ελένη” αλλά και να θαυμάσουμε την υπέροχη αγιογράφιση που έγινε από τον Μάριο Πολυχρονιάδη με επιλογές αγίων από πιστούς.

Έτσι και φέτος σημαντικός αριθμός χωριανών και πιστών παρακολούθησαν τη θεία λειτουργία όπου έγινε και αρτοκλασία από την οικογένεια του πρ. προέδρου Κων. Τούμπα με την ευκαιρία της εορτής παππού και εγγονού.

Της Αγίας Τριάδας

Το εξωκκλήσι της Αγίας Τριάδας κουβαλάει ιστορία αιώνων χωρίς να γνωρίζουμε πότε χτίστηκε. Αξίζει να σημειωθεί ότι ανακαινίσθηκε το έτος 1962 με δαπάνες του χωριανού μας Ανδρέα Κατσανιώτη και αργότερα την περίοδο που ιερουργούσε ο παπα-Γιάννης Λευκαδίτης διαμορφώθηκε ο περίβολος χώρος.

Αξιόλογο είναι το ενδιαφέρον πολλών πιστών που σήμερα αναθέτουν στο χωριανό μας αγιογράφο Μάριο Πολυχρονιάδη την αγιογράφιση αγίων στους τοίχους της εκκλησίας με αφιέρωση υπέρ υγείας της οικογένειάς τους ή εις μνήμην προσφιλών προσώπων.

Φέτος γιορτάσαμε τη μνήμη της Αγίας Τριάδας στις 13-6-2011, μια όμορφη ανοιξιάτικη ημέρα, παρακολουθήσαμε τη θεία λειτουργία και συμμετείχαμε στην αρτοκλασία που οργανώνει κάθε χρόνο ο Σύνδεσμός μας.

Δέηση στο χώρο της δυσίας

Μετά την θεία λειτουργία και την αρτοκλασία που έγιναν στο ιστορικό εξωκκλήσι πορευθήκαμε προς το παλιό σταυροδρόμι όπου τα Γερμανικά στρατεύματα κατοχής είχαν στήσει ενέδρα στην οποία σκοτώθηκαν 32 παλικάρια του ΕΛΑΣ.

Εψάλη δέηση για την ανάπαυση της ψυχής τους, ακούστηκαν τα ονόματα των πεσόντων και σύμφωνα με το πρόγραμμα που είχε καταρτίσει η Δημοτική Ενότητα Γραβιάς - Παρνασσού, καλοσώρισε τους παρευρισκόμενους ο Πρόεδρος της Κοινότητας Καλοσκοπής Δημ. Τσιαμπάς με τα ακόλουθα λόγια.

“Εκ μέρους της Τοπικής Κοινότητας Καλοσκοπής σας καλοσωρίζω και σας ευχαριστώ για την παρουσία σας εδώ σήμερα, στον ιερό τόπο της Αγίας Τριάδας.

Στον τόπο τούτο που πριν από 67 χρόνια γράφτηκε άλλη μια λαμπρή σελίδα στην Ιστορία της πατρίδας μας. Στον τόπο τούτο όπου 32 παλικάρια έπεσαν από τα βόλια του Γερμανού κατακτητή, θυσιάζοντας τη ζωή τους στο βωμό της Ελευθερίας. Την ελευθερία που εμείς οι νεότεροι απολαμβάνουμε σήμερα.

*Γι’ αυτό, όλοι εμείς μαζί σήμερα, αποτίουμε φόρο τιμής, μνημονεύουμε τα ονόματά τους και παρακαλούμε τον Ύψιστο να τους κατατάξει σε σκηνές δικαίων
Ευχαριστώ.”*

Ενώ η πρόεδρος του Συνδέσμου Καλοσκοπιτών Βούλα Γρηγοροπούλου σκιαγράφησε το ιστορικό της μάχης. Εψάλη ο Εθνικός Ύμνος.

Έγινε κατάθεση στεφάνων.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν:

Ο Δήμαρχος Δελφών Μιχ. Φουσέκης, η αντιπεριφερειάρχης ενότητας Γιώτα Γαζή, ο αντιδήμαρχος Γραβιάς-Παρνασσού Αθαν. Μανανάς, ο αντιδήμαρχος Καλλιέων Λεων. Καραγιάννης, ο περιφερειακός σύμβουλος Στερεάς Ελλάδας Κ. Παπαθανασίου, ο δημοσιογράφος Ιωάννης Τσιαμπάς, πρόεδροι συλλόγων κ.α.

Τα καλά και τα δυσάρεστα του φετινού καιρού

Το χαρακτηριστικό των καιρικών συνθηκών που επικράτησαν φέτος στο χωριό ήταν τα πολλά χιόνια του χειμώνα και οι πλούσιες και συνεχόμενες βροχές της άνοιξης. Η γη ανάβλυζε άφθονο νερό και τα ποτάμια και τα ρέματα ήταν στις καλύτερες μέρες τους.

Οι συνεχόμενες όμως βροχές του Απρίλη και του Μάη είχαν σοβαρές συνέπειες για τις καλλιέργειες. Εμπόδισαν το φύτεμα των κήπων και των χωραφιών και κατέστρεψαν, λόγω της μεγάλης υγρασίας και της απότομης αλλαγής από το κρύο στη ζέστη, την παραγωγή φρούτων. Κεράσια, καρύδια, μήλα κ.λπ. δεν υπάρχουν ούτε για δείγμα.

Το καλό είναι ότι δεν θα δειψάσουμε το καλοκαίρι.

Κατολίσθηση Δρόμου

Ο δρόμος προς το Οινοχώρι και συγκεκριμένα στη θέση Ψηλή Ράχη έπαθε σοβαρή κατολίσθηση. Λόγω σαθρότητας του εδάφους και των πολλών βροχοπτώσεων απεκόπη τμήμα τουτσιμεντένιου δρόμου 20 περίπου μέτρων και τώρα κινδυνεύει να κατολισθήσει ολόκληρος ο δρόμος και να αποκοπεί η Καλοσκοπή από την επικοινωνία με τα χωριά προς την Λαμία.

Για την σοβαρότητα του θέματος κρούουμε τον κώδωνα του κινδύνου και περιμένουμε τις ενέργειες των αρμοδίων.

Σύναξη προέδρων.

Τα καλά νέα

Ενθαρρυντικές δείχνουν να είναι οι ενέργειες του προέδρου μας για εξεύρεση χρημάτων με σκοπό την επέκταση του χώρου του οστεοφυλακίου όπου τα οστά των προγόνων μας είναι προσβλητικά εγκαταλελειμμένα. Χτύπησε πόρτες, ενόχλησε χορηγούς . Ελπίζουμε στο επόμενο φύλλο να έχουμε θετικά αποτελέσματα.

Εξοχικά στην Καλοσκοπή

Παρά την κρίση που μαστίζει την χώρα μας, τον τελευταίο καιρό έγιναν αρκετές νέες οικοδομές αλλά και ανακαινίστηκαν παλιές στην Καλοσκοπή γιατί προσφέρεται για θερινές διακοπές. Νεόδμητα σπίτια συναντήσαμε του παπα-Θέμη στο Στρογγυλό, του Δημ. Κουφού στα Κουτμανέικα, του Δημ. Χαμηλού στην Παναγιά. Ένα νέο ζευγάρι, ο Σπύρος Αλεξίου και η Μαρία Φακή που είναι λάτρεις του χωριού μας, έστησαν το νέο σπιτικό τους στον Αη Γιαννάκη.

Είναι ευχάριστο να χτίζονται νέα σπίτια. Αυτό το φαινόμενο μας κάνει αισιόδοξους για το μέλλον του χωριού.

Κίνδυνος Πυρκαγιών - Προσοχή στα σκουπίδια

Τους καλοκαιρινούς μήνες είναι πολύ αυξημένος ο κίνδυνος πυρκαγιών. Πρέπει να έχουμε τα μάτια μας δεκατέσσερα. Να καθαρίσουμε τους χώρους από ξερά χόρτα γύρω από τα σπίτια μας και σε συνεργασία με τους γειτόνους τους ελεύθερους χώρους. Τα σκουπίδια θα συγκεντρώνονται και φέτος κάθε Τρίτη και Παρασκευή. Τα μεγάλα αντικείμενα την τελευταία Παρασκευή κάθε μήνα. Λόγω μεγέθους το απορριματοφόρο του Δήμου δεν θα πηγαίνει στην Παναγιά. Παρακαλούνται οι ένοικοι της Ρούγας να τοποθετούν τα σκουπίδια, δεμένα καλά σε σακούλες, στους κάδους της παιδικής χαράς. Και όλα αυτά διότι προς το παρόν δεν υπάρχουν χρήματα.

Ο πρόεδρος τοιχοκόλλησε την ακόλουθη ανακοίνωση:

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Παρακαλούνται οι δημότες που έχουν οικόπεδα να φροντίσουν για τον καθαρισμό των οικοπέδων τους από χόρτα και άλλα αντικείμενα, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και του Ν. 3852/2010, Άρθρο 95 Παρ. 1 Αριθ. 26.

Σε περίπτωση αδιαφορίας οι κατέχοντες οικόπεδα ακαθάριστα θα υποστούν τις κυρώσεις του Νόμου και θα χρεωθούν τα έξοδα καθαρισμού των.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΤΣΙΑΜΠΑΣ

Απογραφή πληθυσμού 2011

Η απογραφή του πληθυσμού στο χωριό μας πραγματοποιήθηκε στο χρονικό διάστημα 10-24 Μαΐου 2011.

Οι πατριώτες μας τήρησαν το χρέος τους και συγγενείς και φίλοι απογράφηκαν και συμπλήρωσαν τον αριθμό 340.

Το αποτέλεσμα μας δίνει ένα μήνυμα αισιοδοξίας και προοπτικής για το μέλλον του χωριού μας.

Φυτεύτηκαν οι Καστανιές

Στο χώρο που βρίσκεται στην είσοδο του χωριού από την Άμφισσα φυτεύτηκαν τα επτά δένδρα Καστανιάς που είχε προσφέρει στη Γενική Συνέλευση ο Βαγγέλης Τσιρώνης. Ο πρόεδρος Δημ. Τσιαμπάς ανέλαβε την υποχρέωση για συχνό πότισμα. Να είσαι καλά Βαγγέλη.

Η αρχή για την αναμόρφωση του σχολικού κήπου

Πιστοί στις υποσχέσεις μας για την αναμόρφωση του σχολικού κήπου και στην προσπάθειά μας να συμβάλλουμε στην καλλύτερη εμφάνιση της κοινοτικής πλατείας, ύστερα από την πρόσφατη ανακαίνισή της αποφασίσαμε να κάνουμε το πρώτο βήμα κατασκευάζοντας τον τοίχο αντιστήριξης. Το έργο ανατέθηκε στον εργολάβο Τάκη Βάρσο και ήδη ολοκληρώθηκε η κατασκευή του.

Στη θέση της παλαιάς βρύσης θεωρήσαμε ότι πιο κατάλληλη για το χωριό ήταν η τοποθέτηση μιας παραδοσιακής **κούπας** και αυτή την βρήκαμε στην αυλή της **Αθανασίας Κολλύρη**. Τη ζητήσαμε και η οικογένεια **Ζούγγρου** πρόθυμα μας τη διέθεσε. Και όχι μόνο την κούπα, αλλά ανέλαβε και τη δαπάνη της διαμόρφωσης του χώρου που τοποθετήθηκε.

Ευχαριστούμε θερμά.

Το ωραίο αυτό έργο ενθουσίασε τον συμπολίτη μας ηλεκτρολόγο **Γιάννη Αυγερινό** του Χαραλάμπους, ο οποίος προθυμοποιήθηκε και να το φωτίσει με ωραία σποτάκια με δική του δαπάνη. Πράγμα που έγινε, τον ευχαριστούμε θερμά.

Το έργο της αναμόρφωσης που κατά γενική ομολογία ομόρφηνε το χώρο της πλατείας, έγινε με την αγάπη και τις συνδρομές των μελών του Συνδέσμου μας.

Ελπίζουμε ότι θα συνεχίσουμε με την ίδια διάθεση να καταθέτουμε τον οβολόν μας, ώστε να ενισχύσουμε τον Σύνδεσμό μας οικονομικά, για να μπορέσει να ολοκληρώσει το σπουδαίο αυτό έργο.

Του Ζούγγρου η βρύση

Του Ζούγγρου η βρύση τρέχει και πάλι γάργαρο νερό.

Το 1942 όταν πρόεδρος του χωριού ήταν ο Παναγιώτης Ζούγγρος τοποθετήθηκαν 4 κούπες σε αντίστοιχες πηγές στο χωριό μας.

Μία απ' αυτές ήταν στη θέση Μαρτσιάν κοντά στα Τσιρωνέικα σπίτια. Με κατασκευή σούδας* αρκετών μέτρων διοχετεύτηκε το νερό από το κέντρο του κτήματος του Ζούγγρου, όπου και η πηγή, στο δρόμο που οδηγεί προς Άγιο Νικόλαο. Διαμορφώθηκε ανάλογα ο χώρος και κατασκευάστηκε πέτρινος τοίχος στον οποίο τοποθετήθηκε η κούπα.

Για 50 χρόνια ξεδίψασαν άνθρωποι και ζωντανά επιστρέφοντας στο χωριό από τα Καστέλλια, τα αμπέλια, τα Παλιάμπελα, τη Φονιά, τα Κούτσουρα κ.λπ., πριν πάρουν τον τελευταίο ανήφορο για να φτάσουν στα σπίτια τους.

Κάποια στιγμή μετά από καθίζηση η σούδα βούλιαξε και η βρύση στέρεψε. Αργότερα η κούπα μεταφέρθηκε στην Παναγία για να τοποθετηθεί εκεί αλλά λόγω του μεγάλου μεγέθους της κρίθηκε ακατάλληλη για την υποδομή που υπήρχε από άποψη τοιχοποιίας

Για περισσότερα από 20 χρόνια η κούπα έμεινε στεγνή, απίστομα παραπεταμένη σε διάφορες θέσεις, πριν συμμαζευτεί μετά από παρότρυνση της Αθανασίας Κολλύρη από το γιο της Γιάννη και την παρέα του και διαφυλαχτεί στην αυλή τους μέχρι πριν λίγες μέρες... ώσπου βρήκε τη νέα της θέση στον τοίχο του σχολικού κήπου στην αγορά του χωριού.

Τα παιδιά του Παναγιώτη Ζούγγρου, εκτός από την κούπα που παρέδωσαν ανέλαβαν και τη δαπάνη κατασκευής της βρύσης, στη μνήμη του πατέρα τους.

***σούδα**: στραγγιστικό σύστημα που κατασκεύαζαν εξειδικευμένοι τεχνίτες, βάθους πολλές φορές και μέχρι 1,50μ. για τη συγέντρωση των υπογείων σε μικρό βάθος υδάτων και τη μεταφορά τους έξω από τα χωράφια.

ΚΟΥΤΑΛΕΑΙΝΑ

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΜΙΑΣ ΜΑΝΑΣ

Γράφει ο Γιάννης Τριανταφύλλου (Πράντζας)

Γ' μέρος - Συνέχεια από τεύχος 158

Μετά από απουσία ενός μηνός από το χωριό η Κουταλείνα μάζεψε πάλι κοντά της όλα τα παιδιά της και ρίχτηκε ξανά στις δουλειές των χωραφιών και του νοικοκυριού.

Πέρασαν 20 ημέρες περίπου από την επιστροφή της από το θέρο και η κόρη της η Παναγιώτα που την είχε συντροφιά στο θέρο δεν ήθελε να αποβάλει από το πρόσωπό της το ωχρο και κίτρινο χρώμα, όπου κι ένας μικρός πυρετός άρχισε να την ενοχλεί. Την άμοιρη την Κουταλείνα την έζωσαν τα φίδια, ελονοσία θα κόλλησε το παιδί είπε, και άρχισε τα γιατροσόφια της προσπαθώντας να ρίξει τον πυρετό της κόρης της.

Ημέρα με την ημέρα που περνούσε αντί να βελτιώνεται η υγεία της Παναγιώτας πήγαινε στο χειρότερο. Όλοι οι κάτοικοι του χωριού συμπαρίσταντο στη χήρα Κουταλείνα αλλά αμήχανοι δεν μπορούσαν να προσφέρουν τίποτα το θετικό στο άρρωστο παιδί. Η παρουσία γιατρού ήταν πολύ μεγάλη πολυτέλεια για το σύνολο σχεδόν των κατοίκων του χωριού στα χρόνια εκείνα. Μα και αν είχε κανείς τον τρόπο του να καλέσει ένα γιατρό, τα μόνα φάρμακα που έφερνε μαζί του για όλες τις ασθένειες ήταν το καθάρσιο και το κινίνο. Η προσφορά του ήταν πιο πολύ ηθική παρά φαρμακευτική. Αυτή ήταν και η αιτία που ο θάνατος έβρισκε πολλά νέα παιδιά.

Απελπισμένη η Κουταλείνα έβλεπε ότι το άρρωστο παιδί της άρχισε να παρουσιάζει στο σώμα του μεμονωμένες μικρές πληγές φαινόμενο κάπως ασυνήθιστο σε άρρωστα παιδιά. Ο Πρόεδρος του χωριού Ευθ. Αλεξίου θέλησε κι αυτός να βοηθήσει σαν χωριανός και σαν Αρχή την φτωχή Κουταλείνα και μέσω της Αστυνομίας κάλεσε κάποιον γιατρό για να γνωματεύσει από τι πάσχει η κόρη της. Ο ερχομός του γιατρού και η γνωμάτευση για την πάθηση του κο-

ριτσιού ξεσήκωσε όλους τους κατοίκους του χωριού στο πόδι. Η διάδοση ότι η Παναγιώτα πάσχει από τη θανατηφόρα, ανιάτο και κολλητική ασθένεια της ευλογιάς συνεκλόνησε όλο το χωριό. Η συμπαράσταση και η συμπάθεια που έτρεφαν οι χωριανοί στη φτωχή Κουταλείνα, μπρος στο αίσθημα της αυτοσυντήρησης, και τον κίνδυνο της ζωής των, πήρε αυτόματα άλλες διαστάσεις. Η επικοινωνία με την οικογένειά της κόπηκε από όλους, η αγάπη παραμερίστηκε και το άμοιρο κορίτσι έγινε ο στόχος όλων, λες και έφταιγε αυτό το ίδιο για το κακό που το βρήκε. Λόγω της σοβαρότητας της κατάστασης για τη δημόσια υγεία η Πολιτεία πήρε γρήγορα και αποφασιστικά μέτρα. Η Αστυνομία με την Υγειονομική υπηρεσία ήρθαν στο χωριό και σε συνεργασία με τον Πρόεδρο του χωριού πήραν την απόφαση, το άρρωστο παιδί να απομακρυνθεί το γρηγορότερο από το χωριό. Η υγειονομική υπηρεσία πρότεινε να μεταφερθεί σε πολύ μακρινή απόσταση από το χωριό.

Η κατάσταση της αρρώστιας όμως ήταν τέτοια που δεν επέτρεπε μακρινό και κουραστικό ταξίδι. Θα έπρεπε σε κάποιον κοντινότερο χώρο να την εγκαταστήσουν αλλά αρκετά μακριά από κατοικημένες περιοχές για να μην έχει επαφή με άλλους ανθρώπους. Τέτοιος χώρος στην περιοχή του βουνού ήταν αρκετά εύκολο για να βρε-

θεί, εκείνο που τους έκανε όλους να βουβαθούν και να πέσουν σε βαθιά σκέψη ήταν ποιος θα περιποιείτο το άρρωστο αυτό πλάσμα έως ότου έλθει το τέλος του, αφηφώντας τον κίνδυνο που διέτρεχε να κολλήσει κι αυτός τη φοβερή αυτή ασθένεια.

Το πράγμα λύση δεν είχε, ουδείς θα θυσιαζόταν για να εξυπηρετήσει την άρρωστη, για το λόγο αυτό οι αρχές πήραν την εξής απόφαση. Θα την μετέφεραν την άρρωστη σε κάποιο σημείο και εκεί μόνη της όσο της ήταν δυνατόν θα αυτοεξυπηρετείτο. Όσο για την διατροφή της το φαγητό θα το άφηναν σε κάποιο κοντινό σημείο και από εκεί θα το έπαιρνε μόνη κάθε φορά ώστε να μην έχει καμία επαφή με ανθρώπινο πλάσμα. Ένα άλλο σοβαρό θέμα που ερευνούσαν οι αρμόδιες αρχές ήταν να ανακαλύψουν από πού προήλθε και πρόσβαλε την άτυχη Παναγιώτα η φοβερή νόσος της ευλογιάς. Το γενικό συμπέρασμα ήταν ότι ο φορέας της νόσου ήταν το μοιραίο εγκαταλειμμένο δέμα με τα ρούχα που βρήκε η Κουταλέαινα στο Λαμιακό κάμπο, και με αυτά έντυσε την κόρη της. Τούτο προερχόταν από κάποιο άρρωστο που άγνωστοι τα είχαν πετάξει εκεί αντί να τα έχουν κάψει. Όλες οι άλλες εκδοχές απορρίφθηκαν.

Τις αποφάσεις των Υγειονομικών και Αστυνομικών υπηρεσιών για την απομάκρυνση της άρρωστης Παναγιώτας μετέφερε στην Κουταλέαινα ο Πρόεδρος της Κοινότητας.

Αρκετά συγκινημένος και ταραγμένος προσπάθησε να εξηγήσει στη δυστυχισμένη Κουταλέαινα τον κίνδυνο που διατρέχουν όλοι οι κάτοικοι του χωριού αν παραμείνει το κορίτσι στο σπίτι και την απόφαση των Αρχών για την απομόνωσή του κάπου μακριά και την εγκατάλειψή του εκεί να επιζηήσει μόνο του. Την διαβεβαίωσε ότι έχει τη συμπαράσταση και τη συμπόνια όλων των κατοίκων του χωριού, δυστυχώς όμως κανείς δεν μπορεί να βοηθήσει την άρρωστη Παναγιώτα, γι' αυτό θα πρέπει για την υγεία όλων των χωριανών να θυσιαστεί η κόρη της στην εγκατάλειψη.

Η Κουταλέαινα σαν άκουσε τον Πρόεδρο με προσοχή, τα κακά μαντάτα που της έφερε, δεν ξέσπασε σε λυγμούς και κλάματα, όπως αναμενόταν από όλους. Για την Κουταλέαινα τα κλάματα είχαν πλέον στερήσει, έμειναν μόνο οι αποφάσεις που θάπαιρνε. Αφού έμεινε για αρκετή ώρα σιωπηλή και σκεπτική με το βλέμμα της καρφωμένο στο χλωμό πρόσωπο της άρρωστης Παναγιώτας, σηκώθηκε όρθια για να δώσει μεγαλύτερη πειστικότητα στα λόγια της και με ζω-

ηρή φωνή απαντά στον Πρόεδρο. «Όχι Πρόεδρε, ποτέ η Παναγιώτα μόνη της, εγκαταλειμμένη». Το μεγαλείο της δραματικής μάνας Κουταλέαινας ορθώθηκε μέσα της. «Ποτέ το κορίτσι μου μόνο στην ερημιά, επανέλαβε, θα το ακολουθήσω και εγώ, κι ας πεθάνω μαζί του.»

Ο Πρόεδρος έμεινε άφωνος από την απόφαση της Κουταλέαινας, ήταν κάτι που δεν το περίμενε ποτέ. Θέλησε να την αποτρέψει λέγοντάς της ότι έχει άλλα δύο παιδιά, τα οποία έχουν την ανάγκη της παρουσίας της, η δε θυσία της είναι άσκοπη δεδομένου ότι τίποτε δε σώζει την άρρωστη κόρη της από το βέβαιο θάνατο.

Από τα χείλη της Κουταλέαινας έσκασε ένα πικρό μειδίαμα και με κουρασμένη τη φωνή της απευθύνθηκε στον Πρόεδρο που την κοιτούσε αποσβολωμένος.

«Πρόεδρε, είπε, η απόφασή μου είναι αμετακίνητη εγώ θα ακολουθήσω το άρρωστο κορίτσι μου γιατί αυτό με έχει ανάγκη αυτή τη στιγμή. Εάν πράγματι οι συγχωριανοί μου με συμπονοούν και θέλουν να μου συμπαρασταθούν ας βοηθήσουν τα δύο μου παιδιά που θα αφήσω πίσω. Αποφασίστε που θα μας εγκαταστήσετε και με ποιο τρόπο θα μας στέλνετε λίγο φαγητό και ψωμί.»

Η απόφαση της Κουταλέαινας διαδόθηκε από στόμα σε στόμα σε όλο το χωριό, η θυσία της για το άρρωστο παιδί της συνεκίνησε όλους τους κατοίκους του χωριού, τ' ανάμικτα συναισθήματα του φόβου και της συμπόνιας που έτρεφαν οι συγχωριανοί της είχαν πάρει διαστάσεις αρχαίας τραγωδίας. Την επόμενη μέρα και πριν ακόμη χαράξει η αυγή τρεις άνθρωποι με ένα μουλάρι διέσχιζαν τα σκοτεινά σοκάκια βαδίζοντας προς τα δυτικά του χωριού. Ήταν η Κουταλέαινα με κάποιον συγγενή της που βάσταγε από το καπίστρι το μουλάρι με την άρρωστη Παναγιώτα καβάλα, και φορτωμένο με ένα μπόγο από λίγες κουβέρτες για σκέπασμα. Κανείς δεν τους είδε που έφευγαν γιατί ακόμη ήταν σκοτεινά και το χωριό κοιμότανε. Αυτή ήταν και η επιθυμία της Κουταλέαινας, δεν ήθελε ούτε κλάματα, ούτε ευχές από τους συγχωριανούς της, το σταυρό του μαρτυρίου θα τον σήκωνε μόνη της. Είχε πλήρη επίγνωση για το πού πορεύεται και το πόσο δύσκολες και μαύρες μέρες την περίμεναν. Για όλα όμως φαίνεται πως ήταν αποφασισμένη και τα αντιμετώπιζε με κάποια φαινομενική απάθεια.

Η Σάρων

και οι προγονικές της ρίζες

Γράφει ο Νίκος Ι. Δανιήλ

Ποια είναι η Σάρων; ίσως αναρωτηθεί αμέσως κάποιος. Θα σας τη γνωρίσω, στο βαθμό που τη γνώρισα και του λόγου μου, πριν από τρεις περίπου δεκαετίες. Τυχαίνει να είναι αμερικάνα, αλλά με ρίζες ελληνικές. Για την ακρίβεια, κουκουβιστιανές. Τυχαίνει επίσης να είναι και συγγενής μου από το σόι της μάνας μου: το γένος Μώρη, το Καρφέικο. Sharon Moris, λοιπόν.

Η μικρή ιστορία της Σάρων μοιάζει ελαφρώς με παραμύθι, ή σα σενάριο χολιγουντιανής ταινίας. Ξεκινάει πριν από έναν αιώνα και βάλε, όταν κατά χιλιάδες φεύγανε σα μετανάστες για τη Γη της Επαγγελίας, την Αμερική, οι φτωχοί Έλληνες, καθώς και άλλοι ευρωπαίοι, γιατί κάποιος τους είπε πως εκεί πέρα, φτάνοντας, τα δολάρια θα τα βρίσκανε πεταμένα στο δρόμο... Κι αυτοί, αφελώς, το πιστέψανε. Και τρέξαν. Όπως το ίδιο έκανε κι ο πατέρας μου, ο Γιάννης ο Λιούγκας, το 1909, σε ηλικία 22 χρονών. Κι από κοντά, ο Αντρέας ο Ράπτης ή Σαλαταπήδας, μα και αρκετοί άλλοι.

Βασικά, όλοι αυτοί οι νέοι κατά το πλείστον άνθρωποι, ταξίδευαν τότε εκεί με την κρυφή ελπίδα να μαζέψουν χρήματα και μ' αυτά, ύστερα, να 'βουλώσουν τρύπες' που είχαν αφήσει στην πατρίδα: φτωχούς γονείς, ανύπαντρες αδερφάδες που χρειάζονταν προίκα, ετοιμόρροπα κονάκια... Έπρεπε να στέλνουν 'τσέκια'. Λίγοι, όμως, από αυτούς τους απελπισμένους μετανάστες είδαν το όνειρό τους να υλοποιείται, ύστερα από μύρια βάσανα και περιπέτειες.

Ένας τέτοιος, 'τυχερός' ας πούμε, μετανάστης, στάθηκε κι ο παππούς τής Σάρων..., κάποιος Μώρης, που έφυγε από την Κουκουβίστα στην αρχή του εικοστού αιώνα ή και πιο πίσω, δεν ξέρω ακριβώς... Εγκαταστάθηκε μόλις στην Αμερική –θαρρώ στην Καλιφόρνια-, δούλεψε σκληρά, πρόκοψε και βόηθησε, όσο μπορούσε, τους συγγενείς του, που καρτέραγαν πώς και πώς το 'τσεκ' στο χωριό... Απόχτη-

σε παιδιά κι εκείνα με τη σειρά τους, άλλα. Τα χρόνια περνούσαν, οι εποχές άλλαζαν και οι δεσμοί με την Κουκουβίστα, σιγά - σιγά χαλάρωναν μέχρι που κόπηκαν εντελώς. Τούτο το πράγμα μπορεί να οφείλεται σε μεγάλο βαθμό, στα παντρολογήματα με αμερικάνες, που έχοντας –αυτές- διαφορετικό τρόπο σκέψης και συμπεριφοράς, άλλα ήθη και έθιμα, άλλη γλώσσα, αλλιώςτική γενικά κουλτούρα και νοοτροπία, κατάφεραν να τους αλλοτριώσουν και να τους εξαμερικανίσουν σχεδόν πέρα για πέρα. Τα ίχνη εκείνου του Μώρη, καθώς και των επόμενων γενεών, σβήστηκαν και χάθηκαν...Κανείς πια στο χωριό μας δε μιλούσε γι' αυτούς. Ώσπου...

...Κάποια μέρα, εκεί προς το τέλος της δεκαετίας του '70, πέρα στην Αμερική, μια, σαρανταπεντάρα τότε, καθαρόαιμη πια -στην όψη και στη γλώσσα- αμερικάνα, με γαλανά ξεπλυμένα μάτια και με φακίδες στο ξασπρουλιάρικο πρόσωπο, η Σάρων, τρίτος προφανώς γόνος εκείνου του Μώρη, ανασκαλεύοντας κάποια συρτάρια με σκονισμένα παλιά γράμματα, στάθηκε σε ένα από αυτά...Ήταν ένα ολιγόλογο καλλιγραφικό γράμμα, κιτρινισμένο από το χρόνο, σταλμένο από την Κουκουβίστα στον παππού της, σε καιρούς προπολεμικούς. Το πήρε και το έδειξε στον πατέρα της. Αυτός, της είπε κάποια πράγματα, ό,τι είχε ακούσει και συγκρατήσει από το δικό του πατέρα...

Αμέσως φούντωσε το ενδιαφέρον της Σάρων, να μάθει περισσότερα για τις προγονικές της ρίζες!

Έχοντας ελευθερία κινήσεων, μιας και δεν υπήρχε σύζυγος και παιδιά -ήταν χωρισμένη-, έχοντας ακόμα και μια ικανοποιητική σύνταξη από τη δουλειά της, πήρε μια μεγάλη απόφαση που λίγοι θα την αποτολμούσαν : Κίνησε αμέσως για την Ελλάδα, σε αναζήτηση τυχόν επιζώντων στενών συγγενών! Ήθελε να ιδεί με τα μάτια της πού ήταν τέλος πάντων αυτή η Ελ-

*Από αριστερά:
Η Σάρον, ο Αθαν. Μώρης (Καρφής),
ένας φιλοξενούμενος, ο Αριστ. Μ. Κυριαζής,
μπροστά από το Καρφέικο σπίτι.
Τη φωτογραφία μας έδωσε ο Γιάννης Τσιαμπάος,
τον ευχαριστούμε.*

λάδα, πού ήταν αυτή η Κουκουβίστα, από πού ξεκίνησε εκείνος ο προπάτορας ο Μώρης, που το όνομά του κουβαλούσε και η ίδια. Υπήρχαν άραγε επιζώντες συγγενείς;

Με πεισματική θέληση, έφτασε στην Αθήνα. Από εκεί άρχισε μια “περιπέτεια”, μια περιπλάνηση γι’ αυτήν, προτού βρει κάποιο συγγενή. Έφθασε, πρώτα στη Δαύλεια ρωτώντας και μετά στην Άμφισσα... Εκεί, κάτι κατάφερε να μάθει. Ύστερα, μια και δυο, στην Καλοσκοπή όπου την παραπέμφανε. Ρώτησε κάποιους χωριανούς μας που βρήκε στην αγορά. Είχε, όμως, δυσκολία με τη γλώσσα, για να συνεννοηθεί, τι γύρευε..., τι έψαχνε... Στο τέλος, της έδωσαν να καταλάβει πως έπρεπε να βρει, ή τον Κώστα ή το Θανάση το Μώρη..., τα ξαδέρφια. Και πήγε και τους βρήκε. Εκείνοι, έκπληκτοι, μείνανε με το στόμα ανοιχτό, σαν τους έδειξε τα διαπιστευτήριά της: το παλιό το γράμμα της μάνας εκείνου του Μώρη, που κρατούσε. Ήταν η αδιάψευστη απόδειξη της συγγένειας. Και τη δεχτήκανε με πολλή χαρά. Με τη Γαριφαλιά Τσιαμπάου, την κόρη του Θανάση του Μώρη, η οποία γνώριζε καλά τη γλώσσα, μπόρεσε να συνεννοηθεί άνετα. Έτσι έμαθε αρκετά πράγματα για το σόι, αλλά και για το χωριό του παππού της. Και είναι γεγονός, όπως φάνηκε, πως τ’ αγάπησε αμέσως και τα δυο με την καρδιά της! Εκείνο δε που πρωτορώτησε, ήτανε τούτο: Ποιος βρισκόταν ακόμα στη ζωή από τους μεγαλύτερους σε ηλικία -και στενούς- συγγενείς...Της μίλησαν για τη μάνα μου, την κυρά Παναγιού..., αυτή ήταν... Ήρθε και μας βρήκε, στην Αθήνα. Μας έδειξε κι εμάς το γράμμα..., στο οποίο η μάνα εκείνου του Μώρη έγραφε στον ξενιτεμένο γιο της «λάβανε τα λεφτά, αλλά δε φτάνουν για τις ανάγκες μας...», χωρίς να ρωτάει και το αυτονόητο «πώς περνάς εκεί στα ξένα, γιε μου...». Τούτο, ομολογώ, πως μας ξένισε όσο νάναι. Αλλά, πάλι, μπορεί ο καλλιγράφος ‘ειδικός γραμματέας’, σπάνιο είδος για το χωριό μας την εποχή εκείνη, που κλήθηκε να συντάξει την επιστολή,

να το παρέλειψε ο ίδιος, για να κερδίσει χρόνο για την καλλιγραφία του...

Επακολούθησαν συγκινητικές στιγμές. Φιλιά και αγκαλιές... Η μάνα μου έκλαιγε από χαρά, που ξαναβρέθηκε έστω ένας από τους χαμένους και λησμονημένους συγγενείς. Έτσι γνώρισα κι εγώ τη Σάρον κι έμαθα, μέσες-άκρες, την παράξενη αυτή ιστοριούλα της.

Η Σάρον φιλοξενήθηκε επανειλημμένα στα σπίτια όλων των συγγενών. Είχε πάντα ένα φωτεινό χαμόγελο στα χείλη όταν μας έλεγε εγκάρδια «Hello!». Αγαπήσαμε αυτή την αμερικάνα! Ήταν ανεπιτήδευτη...

Το Πάσχα του 1983, με τη φωτογραφική μηχανή της κρεμασμένη στο στήθος, φορώντας τη γκριζα βερμούδα της, γλέντησε και χόρεψε μαζί μας στην Κουκουβίστα, μεθυσμένη από χαρά και ευτυχία. Ναι! Αυτή η χαρωπή ‘αμερικάνα’ (ξαδέρφη, να την πω;), είχε βρει τις ρίζες της.

Έμεινε αρκετά χρόνια κοντά μας. Άρχισε να μαθαίνει ελληνικά... Νοίκιασε σπίτι κάπου στην Αθήνα... Σε κάποια στιγμή, μας φωτογράφησε όλους κι ύστερα εξαφανίστηκε. Πετάχτηκε ως την Αμερική... Ξαναγύρισε και μας έφερε φωτογραφίες του πατέρα της και των αδερφών της, μαζί με τα χαιρετίσματά τους...

Τη θυμάμαι που είχε επισκεφτεί την άρρωστη μάνα μου, το 1986, λίγους μήνες προτού αποδημήσει, στο σπίτι του αδερφού μου του Βασίλη, στο Μαρούσι και φωτογραφήθηκαν παρέα. Ήταν η τελευταία φορά που την είδα. Μετά, ακούστηκε πως είχε σχετιστεί με κάποιον Έλληνα... Ταλαντευόταν αν θα έπρεπε να μείνει μόνιμα στην Ελλάδα που της άρεσε, ή να γυρίσει στην Αμερική. Δεν ξέρω τι απέγινε. Εγώ από τότε έχασα τα ίχνη της. Κάποιος άλλος συγγενής ίσως γνωρίζει περισσότερα για τη ζωή της και την τύχη της.-

Γυναικεία υφαντά από σπάρτα των γυναικών της Κουκουβίστας

από τη
ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΚΥΡΙΤΣΗ

Ηυφαντική σαν τέχνη ήταν στενά εξαρτημένη από το φυσικό περιβάλλον. Η κτηνοτροφία και η φύση έδινε τα προϊόντα της και το μαλλί κυρίως ήταν η πρώτη ύλη για την οικιακή οικονομία των γυναικών με δεύτερη ύλη τα σπάρτα.

Σπάρτα υπήρχαν πολλά στην Κουκουβίστα. Στις αρχές του Φθινοπώρου γύρω στον Οκτώβριο μήνα τότε, που τα σχοινοειδή κλωνάρια του φυτού ήταν κατάλληλα, οι γυναίκες πήγαιναν στην περιοχή του Κεφαλόβρυσου ή κατέβαιναν προς τα αμπέλια στο Βουρλάμ και την Τούρλα ή την Άνοιξη που έβγαιναν πολλά καινούρια βλαστάρια, τα λμάκια, που δεν είχαν ψηθεί πολύ, έκοβαν τα κλωνιά με το κλαδευτήρι, τα έκαναν δεμάτια (χερόβολα) και τα κουβαλούσαν στο σπίτι.

Η διαδικασία επεξεργασίας των σπάρτων ήταν μεγάλη και δεν την επιχειρούσαν όσες είχαν τη δυνατότητα να ανταλλάξουν κάποιο προϊόν δικό τους με μαλλιά ή όσες είχαν δικά τους ζωντανά. Οι γυναίκες συγκεντρώνονταν σε ανοικτό χώρο, άναβαν φωτιά και έβραζαν σε μεγάλα καζάνια τα σπάρτα μέχρι να αλλάξουν χρώμα και από πράσινα να γίνουν μουσταρδί, ίσαμε να χωρίσει η φλούδα από το ξύλο.

Αφού κρύναν, τα έβαζαν σε ένα λάκκο με νερό και τα πλάκωναν με πέτρες. Το νερό ήταν λίγο και χλιαρό. Τα άφηναν μια εβδομάδα περίπου και αφού τα δοκίμαζαν ότι ξεφλουδίζονται, μαζεύονταν όλες οι γυναίκες της ρούγας για το ξεφλούδισμα. Ήταν μια παρέα όλες τους: η Δήμητρα η Πλατανιά, η Παρασκευή η Τσίγα, τα κορίτσια της Σταυρούλας του Τσαρτσάλη Ευθυμία και Άννα, η Μαγδαληνή Μαλιβίτση με τις κόρες της Ελένη και Βασιλική και άλλες.

Με τραγούδια, γυναικεία χαχανητά και πειράγματα τα έβαζαν σε μεγάλα πανέρια και τα πήγαιναν στα Μαλιβιτσέικα χωράφια, που είχε τρεχούμενο νερό.

Τα ξέπλεναν καλά με μπόλικο νερό, τα στέγνωναν στον ήλιο και ύστερα τα έβαζαν στον ίσκιο και τα άφηναν για πολλές μέρες. Τα έξαιναν στο χέρι να φύγουν τα πολλά σκουπίδια, όπου υπήρχαν. Ύστερα τα έβαζαν σε τσουβά-

λια και τα έδιναν στον Νίκο Μαλιβίτση, ο οποίος τα πήγαινε στην Άμφισσα στα λανάρια, όπου τα έκαναν τουλούπες.

Αυτές τις έπαιρνε πάλι ο Νίκος τις έφερνε στο χωριό και τις μοιράζονταν οι γυναίκες.

Τις κρύες βροχερές χειμωνιάτικες μέρες στις συγκεντρώσεις τους η κάθε μια έπαιρνε μια τουλούπα και την «αρμάτωνε» στη ρόκα. Με τα τρία δάχτυλα του αριστερού τους χεριού τα μπροστινά, τον αντίχειρα, το δείκτη και το μέσο τραβούσαν την ποσότητα των τριχών, που ήθελαν για να γίνει το νήμα τους χοντρό ή ψιλό.

Τραβούσαν μια χεριά, τσιλέ, και χρησιμοποιούσαν το αδράχτι και το σφοντύλι για να την κάνουν κλωστή. Η ρόκα, το αδράχτι και το σφοντύλι ήταν ο απαραίτητος εξοπλισμός τους στο δρόμο για το χωράφι, στη φύλαξη των ζωντανών, για ξύλα του φούρνου, σχεδόν παντού.

Η δουλειά αυτή στην αρχή ήταν δύσκολη αλλά με τη συνεχή χρήση γινόταν γι' αυτές ένα παιχνιδάκι που δεν τις εμπόδιζε να γνέθουν και να κάνουν στο σπίτι διάφορες εργασίες.

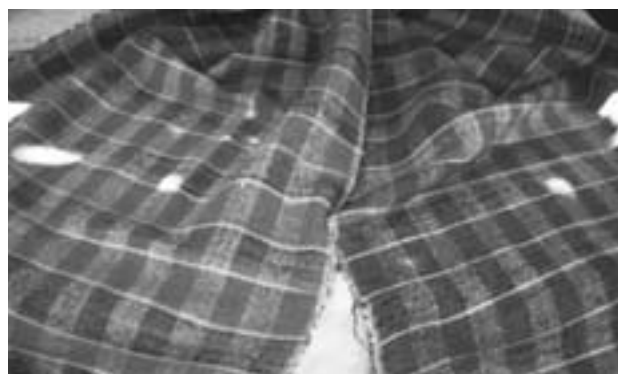
Όταν γέμιζαν τα αδράχτια τους, τα τυλιγάδιζαν σε μια φυσική διχάλα και έβαφαν το νήμα με μπογιές για μάλλινα. Έριχναν τη μπογιά στο καζάνι σε καυτό νερό, έριχναν και ξύδι και τα έβαφαν διάφορα χρώματα. Άπλωναν το νήμα στο λούρο και στέγνωνε καλά. Το τυλιγάδιαζαν στην ανέμη, το ίδιαζαν και το περνούσαν στα μιτάρια του αργαλειού τους έτοιμο πλέον για να υφάνουν.

Κάποιες άλλες γυναίκες από άλλη ρούγα ακολουθούσαν άλλη διαδικασία:

Στα μεγάλα καζάνια έβραζαν τα σπάρτα για δυο περίπου ώρες. Μόλις κρύναν τα μετέφεραν στην κοντινή βρύση της Μπάρμπεση ή του Παπλάκη τα έβαζαν σε μια μεγάλη παρακείμενη γούρνα της για οκτώ περίπου μέρες στερεώνοντάς τα με μεγάλες πέτρες. Ύστερα τα κοπανούσαν με άλλες κατάλληλες πέτρες ή με τον κόπανο, ώσπου να ξεφτίσουν, να ανοίξουν. Άλλες πάλι, αφού τα έβραζαν στα μεγάλα καζάνια, τα τοποθετούσαν στα κοφίνια των ρούχων, έριχναν αλυσίβα (στάχτη) για να μαλακώσουν, τα

*Ριγωτοί σπάρτινοι τουρβάδες
(προσφορά Ελένης Μαλιβίτση Καζαντζή και Ελένης Φίκα)*

*Υφαντό σπάρτινο
(προσφορά Παρασκευής Τσίγα-Σούσουρα)*

άφηναν μερικές μέρες και μετά τα κοπανούσαν ώσπου να φύγει η φλούδα.

Με αυτό το νήμα έφτιαχναν οι γυναίκες διάφορα είδη απαραίτητα για τις ανάγκες του σπιτιού τους. Όταν σκούραινταν τα σύννεφα στις χειμωνιάτικες κατεβασιές, όταν οι νιφάδες του χιονιού στοιβάζονταν στα μονοπάτια και στους μικρούς χωμάτινους δρόμους του χωριού, τότε οι γυναίκες στρώνονταν στον αργαλειό. Είχαν έτοιμα τα κτένια, τις πατήθρες, τα κουβάρια με τα μασούρια, τις σαίτες.... Ύφαιναν σκεπάσματα, στρωσίδια για προίκες, τσουβάλια για το μύλο και ντουρβάδες, που ήταν απαραίτητοι. Ύφαιναν ακόμη και εσώρουχα (μισοφόρια). Τα μισοφόρια τα έβαφαν κυρίως κόκκινο, βυσσί, πράσινο ή καφέ χρώμα.

Είχαν τετράγωνο καρέ και καβαδούρα.

Χαρακτηριστικό ήταν το περιστατικό με τη μικρή Ελένη Μαλιβίτση, μετέπειτα Καλαντζή.

Κάποια εποχή άνοιξη ή φθινόπωρο ήταν, που με τις φίλες της, κορίτσια της γειτονιάς, την Ξανθή, την Αλεξάνδρα, την Παρασκευή πήγαν να φυλάξουν τα ζωντανά τους έξω από το χωριό. Η Ελένη ήταν ιδιαίτερα χαρούμενη, γιατί εκείνη την ημέρα φορούσε το καινούριο κόκκινο μισοφόρι της. Κάποια στιγμή όμως έπιασε δυνατή μπόρα και τα κοριτσάκια τρύπωσαν σε θάμνους και όπου είχε απάγκιο να μη βραχούν. Η βροχή όμως κράτησε αρκετά, το νερό έπεφτε ασταμάτητα σχηματίζοντας φουσκάλες και τα κορίτσια έγιναν μούσκεμα. Το μισοφόρι της Ελένης μάζεψε και ανέβηκε πάνω από τα γόνατα χωρίς να ξεβάψει καθόλου. Έκπληκτα τα παιδικά τους μάτια έβλεπαν το θέαμα και δεν μπορούσαν να καταλάβουν τι είχε συμβεί και το μισοφόρι μίκρηνε τόσο.

Όταν κόπασε η μπόρα, μάζεψαν τα ζωντανά και πήραν το δρόμο για το χωριό.

Για καλή τύχη της Ελένης όταν έφτασαν στην Κατράχη, στην καλύβα του Χαρατσή, που είχε

αμπέλια εκεί ήταν μια παρέα αγοριών συνομήλων, που είχαν ανάψει φωτιά.

Διστακτικά πλησίασε προς την παρέα κοντά στη φωτιά και προσπάθησε να στεγνώσει το βρεγμένο της μισοφόρι. Κατά περίεργο τρόπο το μισοφόρι, ενώ στέγνωνε, έπαιρνε πάλι το κανονικό του μέγεθος. Γεμάτη ικανοποίηση, που απέφυγε τα περίεργα βλέμματα των αγοριών, έφτασε σχεδόν τρέχοντας στο σπίτι και διηγήθηκε το γεγονός στη μητέρα της.

Άλλαξε φορεσιά και βγήκε έξω να συναντήσει τις φίλες της, αφού πήρε τη διαβεβαίωση ότι άλλη φορά με άσχημο καιρό δε θα το ξαναβάλει...

Μέχρι τη δεκαετία του 1960 οι γυναίκες ύφαιναν τα ρούχα της οικογένειας στον αργαλειό. Κάθε σπίτι είχε το δικό του αργαλειό, που τον έστηναν στο παραγκώνι ή στο κατώι που ήταν η αποθήκη του σπιτιού.

Οι συνθήκες διαβίωσης και η έλλειψη πολλών πραγμάτων ανάγκαζε τις γυναίκες εκείνου του καιρού να επινοούν και να εφευρίσκουν τρόπους αναπλήρωσης των αγαθών που δεν είχαν.

Με τα σπάρτα αναπλήρωναν τα μαλλιά. Βέβαια η ποιότητα των υφαντών δεν ήταν ίδια και τα «σπαρτένια» ήταν πιο σκληρά, ήταν όμως εφόδια για την παραπέρα ζωή τους.

Τα σπάρτινα υφαντά (στρωσίδια, προσκέφαλα, σακκιά, σακκούλια) και ρούχα φούντωναν σαν μπαρούτι στη φωτιά, ήταν δροσερά, δεν κρατούσαν ζέστη, ήταν άγρια, έβγαζαν τρίχες και σάπιζαν εύκολα.

Με τα διάφορα χρώματα απαλά και έντονα στα επιδέξια χέρια των γυναικών γινόταν ζηλευτό υφάδι, μοναδική σύνθεση γεμάτη γυναικεία ευαισθησία και συνδυασμό χρωμάτων.

Πάνω στο υφάδι τους, που το έκαναν στρώμα και το παραγέμιζαν με καλαμποκόφλουδες, σχεδίαζαν μαζί με τα σχήματα και τα όνειρά τους, όνειρα δεμένα με την ίδια τους τη ζωή.

Γυναικείες δραστηριότητες Γράφει ο Νίκος Ι. Δανιήλ

Η Ελένη Λευκαδίτη-Πριοβόλου απλώνει τραχανά.

Η Ελένη Καλαντζή και η Βασιλική Τούμπα σταμάτησαν τον αργαλειό για μια αναμνηστική φωτογραφία.

Η Κατίνα Ν. Χαμηλού ετοιμάζεται για την παρασκευή της πίτας.

Τραχανάς:

Αρχαιότατο φαγητό για πολλούς λαούς και βασικό ζυμαρικό της ελληνικής κουζίνας. Γίνεται με σιμιγδάλι ή σταρένιο αλεύρι. Είναι γλυκός ή ξινός, ανάλογα με το γάλα (φρέσκο ή ξινόγαλο), που είναι πρόβειο ή αγελαδινό. Γίνεται επίσης και με σπασμένο στάρι που έχει βράσει (πληγούρι). Υπάρχουν πάμπολες ποικιλίες του τραχανά, που παραλλάσσουν, όσον αφορά στην παρασκευή και τη σύνθεσή του, από τόπο σε τόπο. Πασίγνωστη είναι η φράση “Έχει τραχανά απλωμένο”, που λέγεται για κάποιον αδιάφορο που θέλει να αποφύγει κάποια δουλειά, γιατί είναι δήθεν αλλού απασχολημένος. Τούτο, δεν ισχύει για την κ. Ελένη, παραδίπλα...

Αργαλειός:

Τα παλιά τα χρόνια, πριν από τη βιομηχανική επανάσταση, αποτελούσε το κύριο μέσο ύφανσης. Ο κλασικός αργαλειός ήταν ξύλινος, κινούμενος με μυϊκή ενέργεια. Οι γυναίκες στα χωριά, μικρές και μεγάλες, παιδεύονταν ολημερίς με τα αντιά, τα μιτάρια, τις σαΐτες, τα μασούρια και τα στημόνια, για να ντύσουν την οικογένεια και το σπίτι, να ετοιμάσουν προίκες, υφαίνοντας όνειρα κι ελπίδες, μα πάντα τραγουδώντας... Σήμερα ο ξύλινος αργαλειός αναπαύεται σε κάποια μουσεία...

Χωριάτικες πίτες:

Οι παλιές καλοκυράδες της Κουκουβίστας, αλλά και κάποιες τωρινές, έχουν πολλά να μας πουν για τις πεντανόστιμες πίτες που ξέρουν να φτιάχνουν τα άξια χεράκια τους! Τι τυρόπιτες, τι σπανακόπιτες, πρασόπιτες, κολοκυθόπιτες, μελιτζανόπιτες και πάει λέγοντας. Η καθεμιά νοικοκυρά, με τη δική της συνταγή και την προσωπική σφραγίδα εγγύησης και νοστιμιάς. Πίτες για όλα τα γούστα. Πίτες για όλα τα χρόνια που έρχονται. Ευτυχώς... Δεν θα σβήσει κι αυτή μας η παράδοση...

Από την Κοινωνική μας Ζωή

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ:

- Ο Στέργιος (το γένος Μπουκουβάλα) και η Τόνια Λεβέντη (Θεσ/νίκη) απέκτησαν κόρη.
 - Ο Κώστας και η Ιωάννα Λευκαδίτη απέκτησαν κόρη.
 - Η Άννα Γ. Χαμηλού και ο Κώστας Βλάχος (Λαμία) απέκτησαν κόρη.
 Να ζήσουν τα νεογέννητα!

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ:

- Στις 5 Μαΐου 2011 ο Νίκος Ιωαν. Βασιλείου και η σύζυγός του Μαρία βάπτισαν την κορούλα τους, δίνοντάς της το όνομα Ευαγγελία.
 - Στις 7 Μαΐου 2011 η Βίκη Κ. Πούμη και ο σύζυγός της Σταύρος Σιέμπος βάπτισαν τον γιο τους δίνοντάς του το όνομα Τρύφων - Παναγιώτης.
 Να ζήσουν τα νεοφώτιστα!

ΓΑΜΟΙ:

- **Γάμος στην Τρίπολη Αρκαδίας.** Ένα λαμπρό γάμο έκανε ο **Χάρης Π. Γιαννόπουλος** με τη δικηγόρο **Μαρία Αρμούτη** σ' ένα επιβλητικό περιβάλλον στον Ιερό Ναό Αγίας Φωτεινής Μαντινείας. Ο Χάρης είναι γιος του προέδρου του Συνδέσμου μας **Πάκη Γιαννόπουλου** που συγκινημένος συνόδευσε το γιο του στην εκκλησία μαζί με την κόρη του **Σίσση**, το σύζυγό της **Κάρολο** και τα τρία παιδιά τους. Τη Χαρά των νεονύμφων μοιράστηκαν συγγενείς και φίλοι των δύο οικογενειών που παραβρέθηκαν στο μυστήριο και ευχήθηκαν βίον ανθόσπαρτον στους νεόνυμφους. Το μυστήριο ακολούθησε δεξίωση στο κέντρο "Επαυλις".
 - Στον Προφήτη Ηλία Χαϊδαρίου την Παρασκευή 17 Ιουνίου πα-

ντρεύτηκαν η Σοφία Μαρκάτου (κόρη του Δημήτρη Κ. Βλάχου) με τον εκλεκτό της καρδιάς της Γιάννη Μπακόλη.

- Το Σάββατο 7 Μαΐου 2011 στον ιερό ναό Ζωοδόχου Πηγής, Παιανίας, ενώθηκαν με τα δεσμά το γάμου ο Ζήσης Αχλαδάς με την συνάδελφό του Παρασκευή Κατσανάκη. Η νεολαία της Καλοσκοπής ήταν παρούσα. Το μυστήριο ακολούθησε δεξίωση στο κέντρο Πύργος Πετρέζα. Να ζήσουν ευτυχισμένοι οι νεόνυμφοι!

ΠΕΝΘΗ:

Μαρία Παν. Βλάχου (1923-2011)

Στις 5 Μαΐου 2011 απεβίωσε και ενταφιάστηκε στο Κοιμητήριο του χωριού η Μαρία Παν. Βλάχου. Η μεταστάσα ήταν κόρη του Γιάννη Στοφόρου και είχε παντρευτεί τον χωριανό μας Παναγιώτη Ε. Βλάχο που για 60 χρόνια τον συντρόφευσε και αγωνίστηκε μαζί του όχι μόνο στις γεωργικές ασχολίες αλλά και στην επιχείρηση που από χρόνια διατηρούσε στο κέντρο του χωριού μας. Μαζί απέκτησαν τρία παιδιά, τον Γιάννη, τον Βαγγέλη και την Αθηνά, που συνεχίζει σήμερα την επιχείρηση του πατέρα της και έχουν και τα τρία δημιουργήσει δικές τους οικογένειες. Η αξέχαστη Μαρία ήταν ήπιος χαρακτήρας και πολύ αγαπητή στο περιβάλλον του χωριού μας.

Ευχόμαστε να την αναπαύσει ο Θεός στον τόπο που πέρασε την μακρόχρονη ζωή της.

Αθαν. Δ. Βλάχος (1930-2011)

Ύστερα από μακροχρόνια προβλήματα με την καρδιά του απεβίωσε και ενταφιάστηκε στο κοιμητήριο της Γραβιάς ο συμπολίτης μας Αθαν. Βλάχος (Ρίτσος).

Είχε γεννηθεί και μεγαλώσει στην Καλοσκοπή όπου τις δεκαετίες 1950-1960 είχε ασκήσει το επάγγελμα του υποδηματοποιού (τσαγκάρης) συνεργαζόμενος και με το Γεώργ. Παπανικολάου. Είχε παντρευτεί την Ρούλα που κατάγεται από την Πανουργιά και μαζί της απέκτησε την Αργυρώ και τον Δημήτρη.

Εξάιρετος συμπολίτης ο Θανάσης εγκαταστάθηκε στη Γραβιά το 1970 και στο Σύνδεσμό μας δώρισε μια ωραία συλλογή με τα εργαλεία του τσαγκάρη που σήμερα εμπλουτίζουν το πολιτιστικό μας κέντρο. Καλό Ταξίδι Θανάση.

Μιχάλης Θεοφ. Λάμπρου (1952 - 2011)

Στην παραγωγικότερη περίοδο της ζωής του έφυγε από κοντά μας ένας καλός φίλος του χωριού μας ο Μιχάλης Λάμπρου. Ο μεταστάς εκτός από φίλος του χωριού μας συνδεόταν και με συγγενικούς δεσμούς με αυτό. Ο πατέρας του ήταν αδελφός της Βασιλικής Ζαχ. Κόλλια και στην οικογένειά τους είχε γίνει νύφη η Αλεξάνδρα Τριανταφύλλου (Πράντζα).

Ο αλησμόνητος Μιχάλης είχε σπουδάσει μηχανολόγος στο Ε.Μ.Π. με μετεκπαίδευση σε αξιόλογο πανεπιστήμιο της Αγγλίας και είχε ειδικευθεί σε

σύγχρονες εφαρμογές ηλεκτρονικών συστημάτων (προγραμματισμός επιχειρήσεων κ.λπ.). Ξεχώριζε για την εργατικότητα του, την αισιοδοξία και τη χαρά της ζωής. Με γενναιοτητα και λεβεντιά αντιμετώπιζε τη δοκιμασία της ασθένειας που τον βρήκε στην ακμή της ηλικίας του.

Στην οικογένειά του, τη γυναίκα του, το γιο του, την ενενηντάχρονη μητέρα του, τον αδελφό και τα ξαδέλφια του εκφράζουμε τα θερμά μας συλληπητήρια και παρακαλούμε το Θεό να τον κατατάξει σε σκηνές δικαίων.

Γιάννης Κωστούρος (1923-2011)

Ο Γιάννης Κωστούρος (ο «Γιαννάκης» όπως τον φώναζαν γνωστοί και φίλοι) γεννήθηκε στην Κουκουβίτσα στις 22 Οκτωβρίου 1923.

Σε ηλικία 10 ετών έφυγε από το χωριό για την Αθήνα, στους μπαρμπάδες του, για να καζαντίσει αυτός και να βοηθήσει οικονομικά και την πατρική του οικογένεια. Στην Αθήνα, τα πρώτα χρόνια, ασχολήθηκε με διάφορα επαγγέλματα, όπως μπακαλόπαιδο, βοηθός ράφτη, παραγγελιοδόχος κλπ, ενώ παράλληλα παρακολούθησε και τέλειωσε τις υπόλοιπες τάξεις του δημοτικού σχολείου. Στην συνέχεια, φοίτησε και τελείωσε το νυχτερινό γυμνάσιο.

Το 1938 διορίστηκε στο «Αιγινήτειο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο» ως διοικητικός υπάλληλος. Εκεί του δόθηκε η ευκαιρία να προσφέρει απεριόριστη βοήθεια σε πλήθος συνανθρώπων μας, μεταξύ των οποίων και σε ανθρώπους του χωριού μας.

Κατά τη διάρκεια της γερμανι-

κής κατοχής οργανώθηκε από τους πρώτους στην Εθνική αντίσταση. Μετά την απελευθέρωση και κατά τη διάρκεια των Δεκεμβριανών, συνελήφθη από τους Άγγλους και στάλθηκε εξορία για 10 μήνες σε στρατόπεδο συγκέντρωσης στην έρημο της Αιγύπτου.

Το 1953 γνώρισε την εκλεκτή της καρδιάς του Κατερίνα Βογιατζάκη, από την Κρήτη, με την οποία αργότερα παντρεύτηκε και απέκτησαν 2 παιδιά, τη Μάγια που ζει σήμερα στον Καναδά και το Νίκο.

Το 1974, αφού διήνυσε όλες τις βαθμίδες της υπαλληλικής ιεραρχίας, αποχώρησε από την υπηρεσία. Έκτοτε, αφοσιώθηκε με όλη του την ψυχή στα κοινά του χωριού, τότε από εμφανή θέση και πότε στα μετόπισθεν.

Έφυγε από κοντά μας στις 4 του Ιούνη, στο σπίτι του στο Χαλάνδρι, αφήνοντας δυσαναπλήρωτο κενό στους οικείους του και σε όσους τον γνώρισαν και τον αγάπησαν.

Η πρόεδρος του Συνδέσμου μας κ. Γρηγοροπούλου Βούλα είπε:

“Φίλε, πατριώτη και δάσκαλέ μου Γιάννη.

Εκ μέρους του Δ.Σ. του Συνδέσμου μας, σε αποχαιρετώ και σου εύχομαι ο Ύψιστος να σε κατατάξει σε σκηνές δικαίων.

Στο σύλλογό μας υπήρξες μέλος, γεν. γραμματέας και πρόεδρος με μια 10ετή και πλέον συμμετοχή στα κοινά. Το άξιο να ειπωθεί είναι ότι, οποιαδήποτε θέση και να είχες, δούλευες και προσέφερες για όλους χωρίς ποτέ να παραπονεθείς για την κούραση.

Πάντα είχες έναν καλό λόγο και μια δικαιολογία για οτιδήποτε στραβό γινότανε, και πάντα με τις ενέργειές σου τα διόρθωνες. Γιάννη, σε μένα προσωπικά μετά τον πατέρα μου, με συμβούλεψες, με οδήγησες και με παρότρυνες να συνεχίσω να εργάζομαι για το καλό του χωριού μας. Καλό Ταξίδι”.

Στην συνέχεια τον χαιρέτησε ο ανιψιός του Νίκος Τζαμτζής:

“Αγαπημένε μας πατέρα, αδερφέ, θείε και φίλε Γιαννάκη, βρισκόμαστε σήμερα εδώ, όσοι αγαπούσες και σε αγαπούσαν, να σου πούμε το αντίο για το τελευταίο ταξίδι που ξεκίνησες να πας.

Λένε πως έχω «ευφράδεια λόγου». Έτσι, σε εμένα έλαχε ο κλήρος να σου απευθύνω το ύστατο Χαίρε. Όμως, τέτοιες στιγμές, ένας κόμπος που ξεκινά από το στομάχι και περνάει από την καρδιά, καταλήγει στο λάρυγγα και η ευφράδεια λόγου μετατρέπεται σε θλίψη και έλλειψη λόγων.

«Μικρέ», όπως σε αποκαλούσα. Μικρός σε ηλικία, άφησες το χωριό σου, την αγαπημένη σου Κουκουβίτσα, για να έρθεις στη μεγάλη πόλη, την Αθήνα. Πνεύμα ανήσυχο, χαρακτήρας τίμιος και δίκαιος, καρδιά πατριώτη και επαναστάτη, η εφηβεία και τα νιάτα σου σμιλεύτηκαν μέσα από τις κακουχίες του πολέμου και της κατοχής. Ως μέλος του ΕΑΜ Νέων, συμμετείχες ενεργά στον αγώνα κατά του κατακτητή. Και φυσικά, όπως χιλιάδες άλλοι αγωνιστές, πλήρωσες και εσύ το τίμημα της συμμετοχής σου. Για να αποφύγεις τα χειρότερα, επέστρεψες στην Κουκουβίτσα, μετά από αρκετά χρόνια απουσίας.

Η επιστροφή σου στην Αθήνα και η σταθερή δουλειά σου στο Αιγινήτειο, αποτέλεσαν σταθμό και στη ζωή των αδελφών σου. Σε ακολούθησαν στη μεγάλη πόλη και τους στάθηκες ως μεγάλος αδελφός, πράττοντας και αυτό το καθήκον σου. Το «Κατσαρό» ποτέ δεν ξέχασε (και πάντα το θυμάται ευγνωμονώντας σε), το ζεστό πιάτο φαγητό που κάθε μεσημέρι του πήγαινες στο ταπεράκι.

Η συνταξιοδότησή σου, σηματοδότησε την επιστροφή στις ρίζες σου. Χωρίς υποχρεώσεις να

σε κρατούν στην Αθήνα, έφτιαξες το σπίτι και άρχισες να περνάς μεγάλο μέρος του χρόνου στη γενέτειρά σου. Ασχολήθηκες ενεργά με τα προβλήματα του χωριού, ήσουν από τα ιδρυτικά μέλη του Συλλόγου «Η Αγία Τριάδα», θήτευσες στο Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου για πολλά χρόνια, και από τη θέση του Προέδρου. Η προσφορά σου, τόσο στη δουλειά σου όσο και στο χωριό σου, αναγνωρίστηκε και τιμήθηκε. Αποτελούσες παράδειγμα ανιδιοτελούς και άοκνης προσφοράς.

Στο διάβα σου, συνάντησες την γυναίκα σου, την Κατίνα, που τόσο σύντομα έφυγε από κοντά μας. Μαζί πορευτήκατε, στα εύκολα και στα δύσκολα. Μαζί αποκτήσατε δύο υπέροχα παι-

διά, τη Μάγια και το Νίκο, στα οποία εμφύσησες τα ιδανικά και τις αρχές σου. Και τα παιδιά σου, σου ανταπέδωσαν την προσφορά σου, με όποιον τρόπο μπορούσε το καθένα απ' αυτά.

«Μικρέ», Γιαννάκη, πράος και μειλίχιος, ποτέ δεν σήκωσες τον τόνο της φωνής σου. Ακόμη και όταν το πορτ-μπαγκάζ του Lada παραγέμιζε με τα λουλούδια της θείας της Κατίνας και δεν έμενε χώρος για τα εργαλεία σου. Ακόμη και όταν ο εγγονός σου, ο Γιάννος, βάραγε με το αεροβόλο του τα καλοκαίρια τις καρυδιές και τις μηλιές, παρά την απαγόρευσή σου. Άριστος ακροατής και γόνιμος συνομιλητής. Θεράπων όσων ζητούσαν την συνδρομή και τη βοή-

θείά σου. Τίμιος και ειλικρινής. Πάντα προσέφερες, χωρίς να αποζητάς το παραμικρό αντάλλαγμα.

Αυτά εκτίμησαν όσοι βρέθηκαν κοντά σου, σε όλες τις περιστάσεις τις ζωής σου. Οι συγγενείς σου, οι φίλοι σου, ακόμη και οι απλοί γνωστοί. Γι' αυτό το λόγο, το κενό που αφήνεις πίσω σου είναι δυσαναπλήρωτο.

Ξαφνικά αισθανόμαστε φτωχότεροι. Η φράση «θα σε θυμόμαστε» δεν είναι αρκετή για να περιγράψει τον πόνο που αισθανόμαστε τώρα που έφυγες. Μόνο ένα μπορούμε να πούμε. «Καλό κατευόδιο και καλό ταξίδι στον τελευταίο προορισμό σου». Ας είναι ελαφρύ το χώμα που θα σε σκεπάσει.

Ο ανηψιός σου, Νίκος.”

Επιτυχίες

Ο Σάκης Δρόλιας έγινε Αντιδήμαρχος-Διατάχτης στο Δήμο Φυλής και πρόεδρος της Σχολικής επιτροπής του Δήμου. Συγχαρητήρια και καλό κουράγιο!

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΜΑΣ ΞΕΧΝΟΥΝ

	ευρώ		ευρώ		
978	Αφοί ΚΟΥΤΣΟΥΒΕΛΗ	40	992	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ και ΜΑΡΙΑ ΜΑΤΘΑΙΟΥ του ΕΥΑΓ. στη μνήμη των παππούδων τους	
979	ΤΣΙΝΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Καρδίτσα)	20		Αλέκου και Μαρίας Ματθαίου	50
980	ΚΟΛΛΙΑ ΒΙΒΗ (ΗΠΑ)	73,58	993	Οικ. ΚΩΣΤΟΥΡΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ στη μνήμη του αδελφού τους Πάννη Κωστούρου	100
981	ΠΡΙΟΒΟΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ για ανάπλαση Σχολικού Κήπου	50	994	ΣΙΑΦΑΚΑ ΕΛΕΝΗ στη μνήμη Νικολάου Ευθ. Πριοβόλου	100
982	ΠΡΙΟΒΟΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ για ανάπλαση Σχολικού Κήπου	50	995	ΒΛΑΧΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ στη μνήμη της γυναίκας του Μαρίας	20
983	ΑΧΛΑΔΑΣ ΛΑΜΠΡΟΣ του ΙΩΑΝΝΗ για ανάπλαση Σχολικού Κήπου	50	996	ΤΣΙΡΩΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ του ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	10
984	Οικ. ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΗ στη μνήμη της μητέρας τους Γιασεμής Γρηγοροπούλου	50	997	ΤΣΙΡΩΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ του ΒΑΣ.	20
985	ΔΑΝΙΗΛ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	50	998	ΤΣΙΡΩΝΗ ΣΤΕΛΑ του ΒΑΣ. (Αυστρία)	20
986	ΔΑΝΙΗΛ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	20	999	ΤΣΙΡΩΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του ΔΗΜ. (Αυστραλία)	20
	στη μνήμη του Μιχ. Λάμπρου		1000	ΒΑΡΣΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ στη μνήμη των γονέων του Ιωάννη και Αικατερίνης	50
987	Οικ. ΚΟΛΛΙΑ ΚΩΝ/ΝΟΥ του ΖΑΧ.	60	1001	ΤΟΥΜΠΑ ΒΑΣΩ συζ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ	10
988	Οικ. ΜΙΧΑΗΛ ΛΑΜΠΡΟΥ του Κ.	60	1002	ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ	20
989	ΚΟΛΛΙΑ ΑΝΘΟΥΛΑ του ΖΑΧ.	60	1003	ΑΞΙΩΤΗ ΚΑΤΙΝΑ	20
990	ΜΑΛΕΒΙΤΣΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	20	1004	ΣΑΛΛΙ ΒΑΣΙΛΗΣ	20
991	Οικ. ΜΩΡΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ στη μνήμη συζύγου και πατέρα τους Παναγιώτη Θεοδ. Μώρη	20	1007	ΧΑΣΙΑΚΟΥ ΦΡΟΣΩ συζ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ στη μνήμη των αδελφών Χασιακού	50
			1008	ΔΡΟΛΙΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	40
			1009	ΣΦΕΤΣΙΩΡΗΣ ΤΑΚΗΣ στη μνήμη της μητέρας του Κούλας και του αδελφού του Μπάμπη	50

παιδιά φωτογραφία

Ενορίτες της Ρούγας με τσαπιά, φτυάρια και καρότσια, με τις οδηγίες του παπα-Τάκη Χασιακού, ισοπέδωσαν τους λόφους γύρω από την εκκλησία της Παναγίας, φύτεψαν δένδρα κ.λπ. και δημιούργησαν ένα ωραίο προαύλιο στην είσοδο της εκκλησίας.

Έτσι εθελοντικά προσέφεραν τις υπηρεσίες τους οι γενιές του 1970.

Άξια Προαγωγή

Ο συγχωριανός μας Νάκος Ν. Γεωργίου προήχθη προσφάτως στο βαθμό του Ταξίαρχου. Είναι μια προαγωγή που από όλους μας χαρακτηρίστηκε επάξια, διότι ο Νάκος είναι καλός οικογενειάρχης, άνθρωπος σοβαρός, άξιος αξιωματικός και πολύ καλός συμπολίτης.

Για το χωριό μας μάλιστα η προαγωγή του στον ανώτατο βαθμό του στρατού ξηράς αποτελεί ιδιαίτερη τιμή. Τον συγχαίρουμε και του ευχόμαστε να ανέβει την ιεραρχία όσο πιο ψηλά είναι δυνατόν, πράγμα που του αξίζει.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο πρόεδρος και τα μέλη του Τοπικού Συμβουλίου Καλοσκοπής ευχαριστούμε θερμά το νομάρχη Φωκίδας κ. Νικ. Φουσεκή καθώς και τον αντιδήμαρχο Γραβιάς-Παρνασσού Αθαν. Μανανά, διότι ανταποκρινόμενοι σε σχετικό αίτημά μας εξασφάλισαν ποσό 1000 ευρώ με το οποίο πληρώθηκε ο χωριανός μας εργολάβος Παν. Βάρσος και καθάρισε το μεγάλο αυλάκι που φέρνει το νερό από την πηγή του Κεφαλόβρυσου και ποτίζονται οι κήποι μας και αναδείχθηκε η ομορφιά της διαδρομής από την πλατεία μέχρι την πηγή. Επίσης όρισαν συνεργείο που καθάρισε τους δρόμους του οικισμού μας από χόρτα και κλαδιά.

Καλοσκοπή 25/6/2011

Ο πρόεδρος
Δημ. Τσιαμπάς

“Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ”

Τριμηνιαία Εφημερίδα

Ιδιοκτησία:

Σύνδεσμος Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας
“Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ”

(Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο-Εκδότης:

Β. Γρηγοροπούλου, Πρόεδρος Διοικ. Συμβουλίου)

Πειραιώς 4 • Αθήνα • 104 31 • τηλ. & φαξ: 210 52.38.158

www.kaloskopi.gr

ΗΛ. Σελιδοποίηση - Εκτύπωση - Βιβλιοδεσία

ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΑΒΕΕ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 26 • ΤΗΛ. 210 5227552

e-mail: info@antoniadis-sa.gr

Πωλείται: Οικόπεδο 650 τμ² εντός του οικισμού μας, οικοδομήσιμο. Επικοινωνήστε με το τηλέφωνο 210 5242039, Αλέκος Σίμος.